

Informe de Conjuntura

Barcelona, desembre de 2015

Foment
del Treball Nacional

Via Laietana, 32 · 08003 Barcelona
T. 934 841 200 · F. 934 841 230
foment@foment.com · www.foment.com

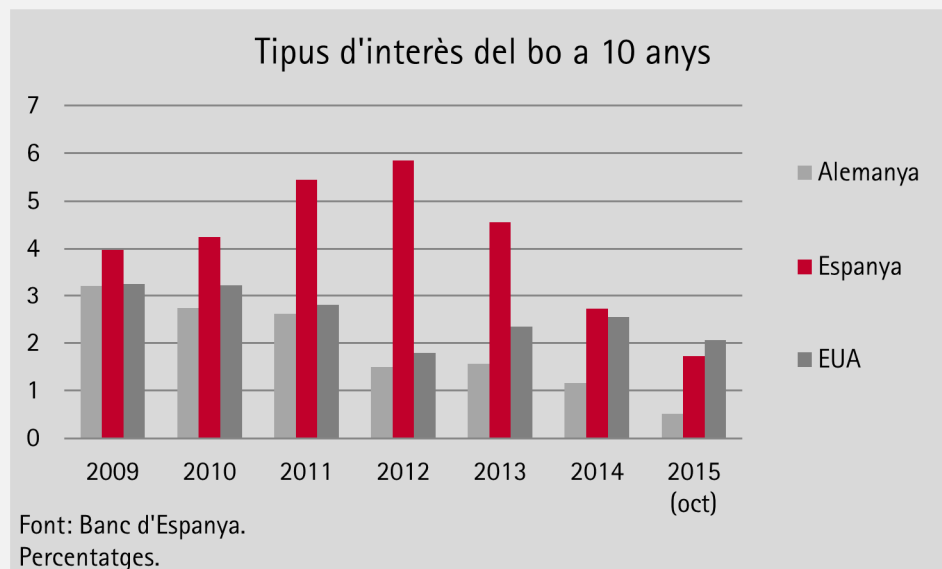
Més informació:
Salvador Guillermo (sguillermo@foment.com)
Karina Azar (kazar@foment.com)
Departament d'Economia

TAULA DE CONTINGUT

RESUM EXECUTIU	3
ENTORN INTERNACIONAL.....	6
DEMANDA I ACTIVITAT.....	13
MERCAT DE TREBALL.....	17
PREUS I FINANÇAMENT.....	20
SECTOR PÚBLIC.....	24
SECTOR EXTERIOR.....	29
INVERSIÓ ESTRANGERA.....	34

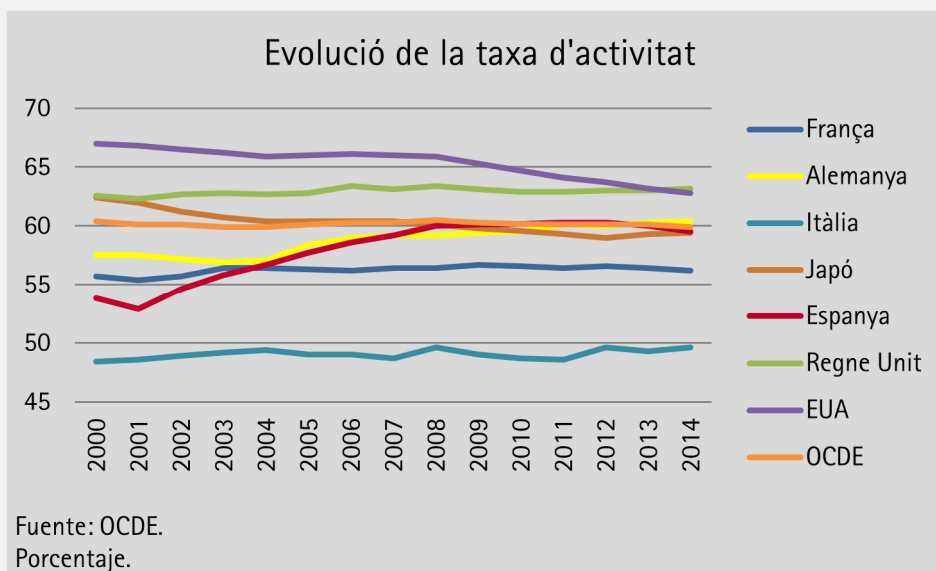
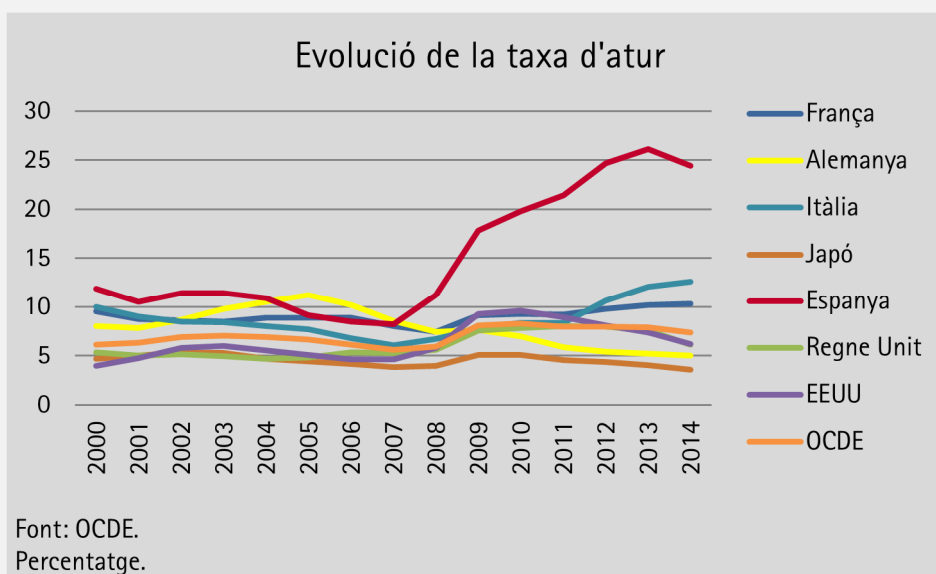
RESUM EXECUTIU

- Les economies desenvolupades continuen creixent, encara que amb diferències importants entre països. D'una banda, Japó entra novament en recessió. D'altra banda, a Europa persisteix el moderat ritme de creixement que ha caracteritzat la seva evolució econòmica des de l'inici de la recuperació. I mentrestant, als EUA, el bon ritme d'expansió es manté, a tal punt que la Fed ha finalitzat en el mes d'octubre el programa de compra d'actius i s'espera que la primera pujada de tipus d'interès sigui imminent.
- Al seu torn, les economies emergents creixen però amb una intensitat inferior a la qual les caracteritzaven anys enrere. Xina modera el seu ritme d'expansió en un context de canvis estructurals a l'interior de la seva pròpia economia, mentre que Brasil i Rússia registren fortes contraccions del PIB derivades tant d'elements idiosincràtics, com de la conjuntura mundial de baixos preus de les matèries primeres. Per tant, les perspectives de creixement d'aquest conjunt d'economies s'ha reduït sensiblement a la baixa.
- Donat aquest escenari, han augmentat els riscos negatius sobre el creixement de l'economia mundial i del comerç global, en particular. Com a element a destacar, en 2015, el comerç mundial creixerà a menor ritme que el producte, situació anòmala en els períodes d'expansió de les últimes dècades. No obstant això, per al proper parell d'anys, s'espera que el comerç mundial repunti amb més força.
- És important tenir en compte, a més, que els efectes favorables que han impulsat l'activitat econòmica en els últims trimestres, comencen a dissipar-se. En concret, estimacions de l'Agència Internacional de Energia, assenyalen que el preu del petroli anirà recuperant-se gradualment, arribant als 80 dòlars per barril en 2020, per la qual cosa el factor dinamitzador que representa el baix preu del petroli per a les economies importadores anirà esgotant el seu recorregut.
- També, factors favorables com la política monetària expansiva que ha permès una rebaixa substancial del cost financer del deute públic espanyola, per exemple, no tindrà certament un caràcter permanent.

- Espanya i Catalunya segueixen presentant una recuperació robusta i es mantenen en la part alta del creixement de les economies europees, malgrat la lleugera moderació de la taxa d'augment del PIB en el tercer trimestre. Destaca l'impuls de la indústria i el continuat increment del sector serveis, així com l'estabilització del fort creixement de la construcció. La continuació de la millorança en l'activitat es percep també en les dades d'ocupació i atur, tant de l'EPA com d'afiliació i atur registrat.
- El creixement econòmic actual es caracteritza per la consolidació d'importants equilibris macroeconòmics. L'absència de pressions de preus, el saldo positiu per compte corrent, el fort ajust del dèficit públic i el creixement de l'ocupació, estan sent elements distintius d'aquesta fase de recuperació del cicle econòmic.
- Així mateix el sector exterior podria estar desenvolupant un nou patró, en la mesura que la recuperació econòmica està sent consistent amb un augment molt important de les exportacions i del nombre d'exportadors regulars, així com amb una evolució també ascendent, però no explosiva, de les importacions, tot i la rebaixa de la factura energètica.
- I pel que fa a inversió estrangera, malgrat l'augment del pes de les economies emergents com a destinació, economies desenvolupades com la catalana han sabut mantenir un fort creixement del flux d'inversió en la primera meitat d'aquest any.

- No obstant això, persisteixen importants desequilibris, com l'atur i l'endeutament – seqüeles de la crisi encara no resoltes– i la reconducció de les quals implicarà polítiques econòmiques que, d'una banda, no reverteixin els equilibris assolits i, que per un altre, continuïn amb les reformes estructurals necessàries per millorar la competitivitat de l'economia. En aquest sentit, es pot comparar com ha evolucionat la desocupació a Espanya en relació amb economies de l'entorn per veure el camí que encara falta per recórrer.

ENTORN INTERNACIONAL

En el tercer trimestre de l'any es va mantenir el creixement de l'economia europea ja observat en la primera meitat de l'any. L'augment del PIB en termes intertrimestrals de la zona euro va ser de 0,3%, mentre que el de la Unió Europea va ser de 0,4%. En termes anuals, les taxes de creixement registrades van ser similars a les del segon trimestre: 1,6% i 1,9%, respectivament.

En particular, l'economia alemanya va continuar creixent, encara que de forma lleugerament més moderada en avançar un 0,3% intertrimestral, una desena per sota de l'augment del segon trimestre. La principal contribució al creixement de PIB va provenir de la despesa en consum final domèstic, tant públic com a privat. No obstant això, la demanda interna es va veure afectada per la reducció de la inversió. Al seu torn, el sector exterior va tenir una contribució negativa al creixement del PIB alemany, mentre que les importacions van créixer més que les exportacions.

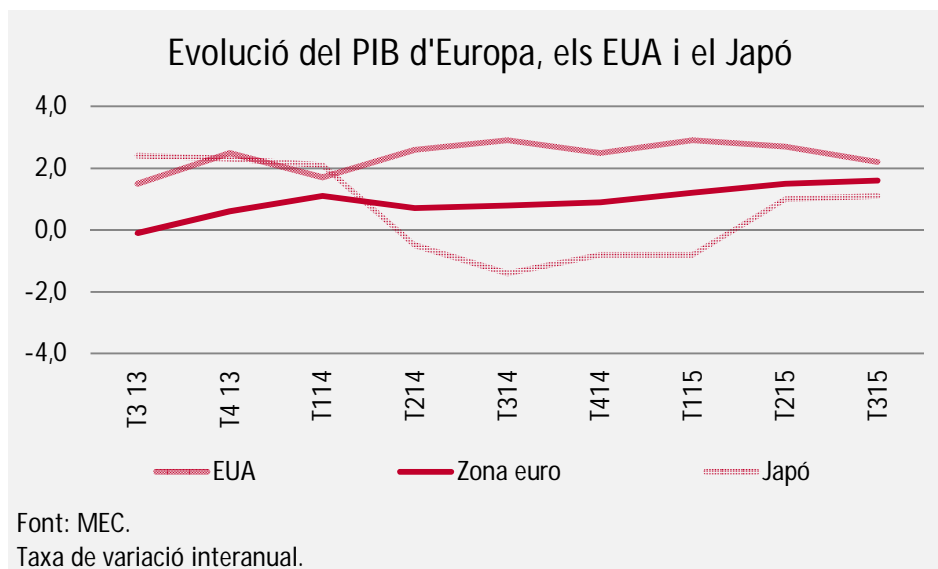
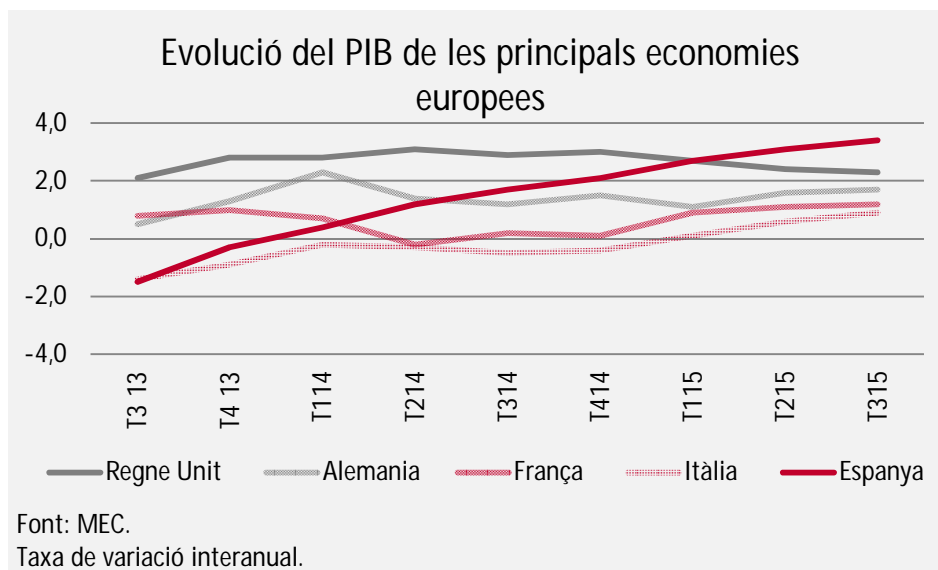
L'economia francesa, per la seva banda, després d'estancar-se en el segon trimestre, va repuntar amb un creixement de 0,3%. El consum de les llars es va recuperar, amb el que la contribució de la demanda domèstica al creixement del PIB es va incrementar en comparació del trimestre anterior. D'altra banda, a diferència del segon trimestre, la contribució del sector exterior va ser negativa ja que les exportacions van disminuir i les importacions van augmentar amb més intensitat.

El PIB d'Itàlia va continuar creixent, amb un increment de 0,2%, una desena per sota de l'observat en el segon trimestre.

Al seu torn, l'economia del Regne Unit va continuar en la seva senda d'expansió, en augmentar un 0,5% intertrimestral, encara que per sota del creixement registrat en el trimestre anterior. Des de la perspectiva de la demanda, el comportament dels components va ser dispar. D'una banda, es va incrementar el consum de les llars, la inversió i la despesa pública, però d'altra banda, es va expandir el dèficit comercial.

Quant a l'evolució d'altres economies, als EUA, es va registrar un nou creixement del PIB amb un augment de 2,1% interanual, encara que més moderat que el del segon trimestre. L'activitat econòmica als EUA es va beneficiar una vegada més de les contribucions positives de la despesa en consum privat i públic, de les exportacions i de les inversions. Les importacions, per la seva banda, van continuar augmentant.

D'altra banda, l'economia japonesa ha entrat novament en recessió en contreure's per segon trimestre consecutiu. A la caiguda de 0,7% interanual del segon trimestre, s'agrega la contracció de 0,8% del tercer. La demanda domèstica va disminuir per la forta caiguda de la inversió privada no residencial i també de la inversió pública. De totes maneres, el sector exterior va tenir una aportació positiva, ja que les exportacions es van incrementar més que les importacions. No obstant això, les exportacions del Japó es van mantenir relativament estables, principalment per la ralentització de les economies emergents.

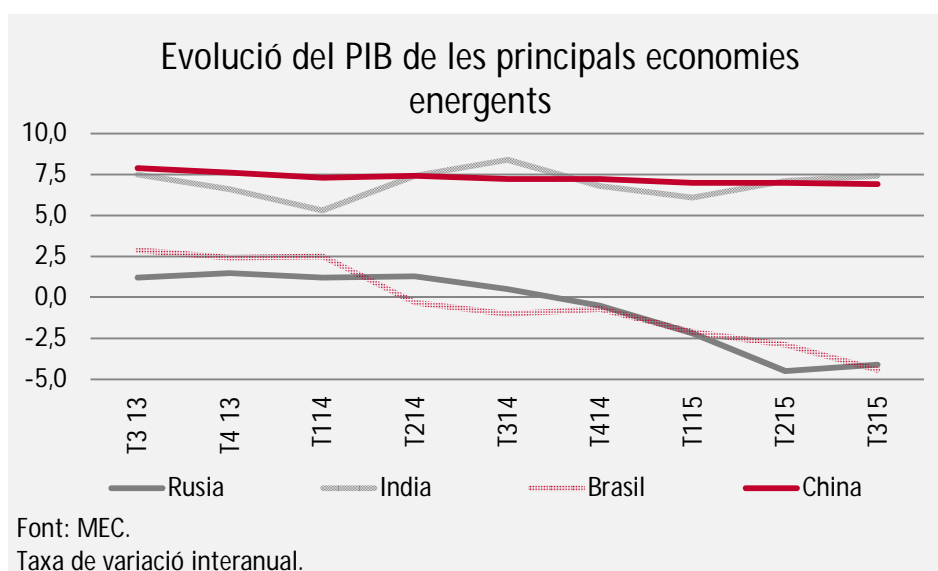

Pel que fa a les economies emergents, cal destacar, que la Xina va créixer un 6,9% interanual (1,8% intertrimestral) en el tercer trimestre de l'any. Aquest ritme d'avanç és una desena menor a l'augment registrat en el trimestre anterior i el més baix observat en sis anys. A més, el Banc Popular de Xina va decidir reduir -per sisena vegada en un any- els tipus d'interès de referència en 25 punts bàsics, fins al 4,35%, i es va tornar a reduir el coeficient de caixa per als bancs. Així mateix, cal esmentar, que a finals d'octubre van tenir lloc les reunions per a l'elaboració del XIII Pla Quinquennal 2016-2020 –document en el qual s'estableix la política econòmica i social del país per als propers cinc anys– que es presentarà formalment al març de l'any que ve.

Al Brasil, el PIB es va reduir una vegada més en el tercer trimestre d'aquest any. La caiguda respecte a igual període de 2014 va ser de 4,5%, més acusada fins i tot que la del segon i primer trimestre. Segons el propi institut d'estadístiques brasiler, es tracta de la reducció més elevada des de l'inici de la sèrie en 1996. Es va registrar una caiguda de tots els sectors d'activitat, destacant la disminució

de 6,7% de la indústria. Per la seva banda, també van caure el consum, tant privat com a públic, i la inversió, que va descendir un 15,0%, a causa de la caiguda de les importacions i de la producció interna de béns de capital, a més de l'acompliment negatiu de la construcció civil. Donada la depreciació del real –de 56% en aquest període– les importacions van descendir un 20,0%. La conjuntura de la principal economia d'Amèrica Llatina, s'està veient afectada per un context polític poc favorable, la persistència de grans desequilibris macroeconòmics i els efectes negatius d'un escenari internacional més volàtil, amb una significativa reducció del preu de les matèries primeres.

Per la seva banda, l'economia russa continua en recessió, amb una caiguda del seu PIB de 4,1% interanual, després de la contracció de 4,6% en el segon trimestre. Com s'esmentés en altres ocasions, Rússia està travessant un context molt negatiu derivat del fort descens del preu del petroli, i també de les conseqüències arran del conflicte geopolític amb Ucraïna. A això cal afegir els efectes de la depreciació de la seva moneda i els elevats nivells d'inflació.

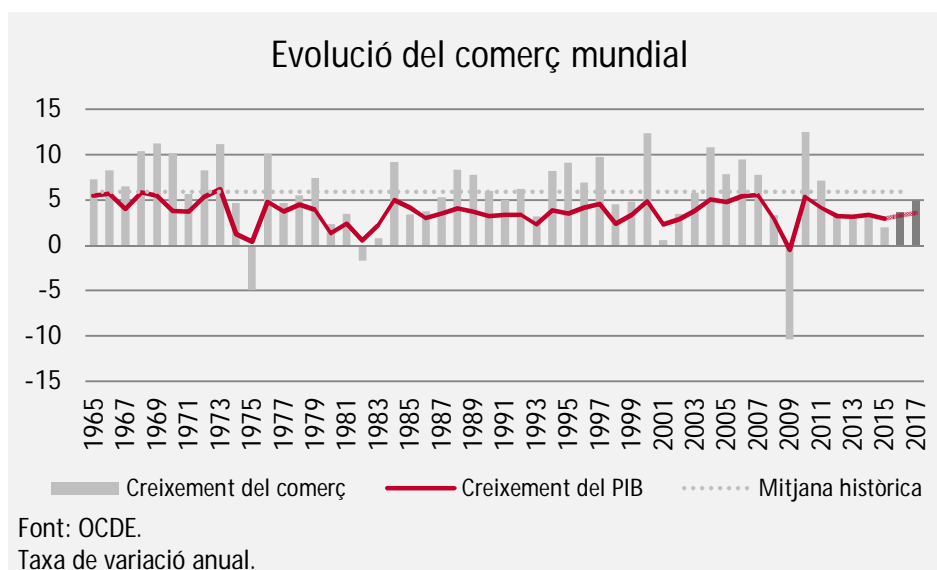

En aquest context, en la seva última reunió del dia 3 de desembre, el BCE va anunciar una sèrie de mesures amb la finalitat de reexaminar el nivell d'acomodació de la política monetària, en vista de la persistència dels factors que actualment dificulten la reconducció de la inflació cap a nivells propers al 2%. Entre les mesures comunicades, destaca la reducció en 10 punts bàsics (fins a situar-se en el -0,30%) del tipus d'interès aplicable a la facilitat de dipòsit. A més, es va estendre el Programa de Compra d'Actius (APP, per les seves sigles en anglès) de forma tal que les compres mensuals de 60.000 milions d'euros es duran a terme fins a finalitats de març de 2017, o més enllà, en cas de ser necessari. El BCE també va decidir incloure al seu programa de compra del sector públic, determinats instruments emesos per governs regionals o locals dins de la zona euro.

Quant a les projeccions econòmiques per al mig termini, l'FMI assenyala, en el seu últim informe del mes d'octubre, que els riscos negatius en relació a l'evolució de l'economia mundial semblen ser més pronunciats que fa uns mesos. Per tant, les noves previsions han implicat lleugeres revisions a la baixa.

En aquest sentit, es destaca la feblesa del creixement de les economies emergents, en oposició al major, encara que moderat, augment de l'activitat en les economies desenvolupades. 2015 serà, d'acord a l'FMI, el cinquè any consecutiu de desacceleració de creixement del PIB de les economies emergents hagut de, principalment, al debilitament d'algunes de les economies més grans i d'aquelles exportadores de petroli. Factors com l'abaratiment de les matèries primeres, el menor flux de capitals, la depreciació de les monedes o l'increment de la volatilitat als mercats financers, han minvat la dinàmica de creixement de les economies emergents.

En la mateixa línia es troben les previsions realitzades per l'OCDE en el seu informe sobre Perspectives Econòmiques, el pronòstic de les quals és el d'una desacceleració de les economies emergents i, per tant, del comerç mundial, que creixerà un 2,0% en 2015, per sota de la mitjana de llarg termini. Aquests regs a la baixa són els responsables de l'increment en la incertesa respecte a les previsions de juny. No obstant això, s'espera una gradual recuperació de l'economia en 2016 i 2017.

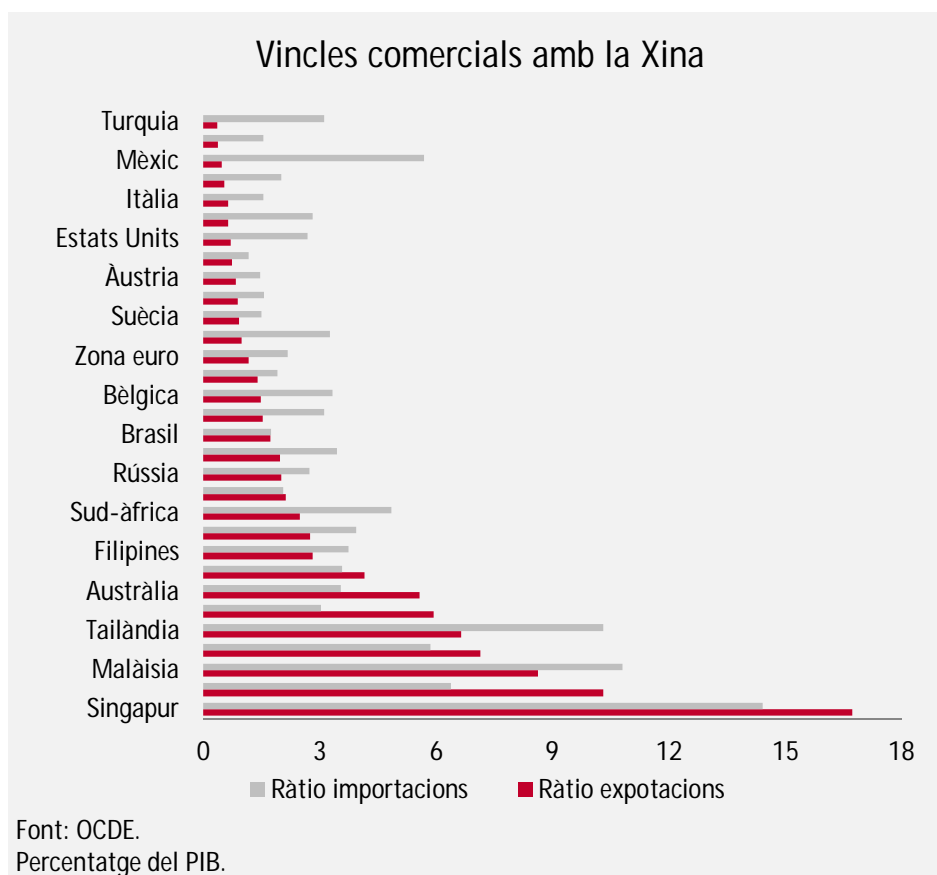

D'altra banda, la Comissió Europea, en el seu informe de tardor, assenyala que "la recuperació econòmica de la zona euro i de la Unió Europea continuarà a un ritme modest, malgrat les dificultats que travessa l'economia mundial". Es tracta, segons el parer de la Comissió, d'una recuperació generalitzada, que ha pogut sortejar els recents episodis d'incertesa, encara que lenta en comparació d'experiències passades.

PREVISIONS DE CREIXEMENT DEL PIB								
Taxa de variació anual	FMI		Comissió Europea			OCDE		
	2015	2016	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Economia mundial	3,1	3,6	3,1	3,5	3,7	2,9	3,3	3,6
Economies avançades	2,0	2,2	2,0	2,3	2,3	2,0	2,2	2,3
Economies emergents	4,0	4,5	3,9	4,4	4,7	3,7	4,2	4,6
Unió Europea	1,9	1,9	1,9	2,0	2,1	-	-	-
Zona euro	1,5	1,6	1,6	1,8	1,9	1,5	1,8	1,9
EUA	2,6	2,8	2,6	2,8	2,7	2,4	2,5	2,4
Japó	0,6	1,0	0,7	1,1	0,5	0,6	1,0	0,5
Alemanya	1,5	1,6	1,7	1,9	1,9	1,5	1,8	2,0
França	1,2	1,5	1,1	1,4	1,7	1,1	1,3	1,6
Itàlia	0,8	1,3	0,9	1,5	1,4	0,8	1,4	1,4
Espanya	3,1	2,5	3,1	2,7	2,4	3,2	2,7	2,5
Regne Unit	2,5	2,2	2,5	2,4	2,2	2,4	2,4	2,3
Xina	6,8	6,3	6,8	6,5	6,2	6,8	6,5	6,2
Índia	7,3	7,5	7,2	7,4	7,5	7,2	7,3	7,4
Rússia	-3,8	-0,6	-3,7	-0,5	1,0	-4,0	-0,4	1,7
Brasil	-3,0	-1,0	-2,6	-0,5	1,2	-3,1	-1,2	1,8
Mèxic	2,3	2,8	2,4	2,8	3,0	2,3	3,1	3,3

Font: FMI, Comissió Europea.

En aquest sentit, els efectes dels factors favorables s'estan dissipant i sorgeixen noves dificultats, com la ralentització de les economies emergents i la persistència de tensions geopolítiques. Aquests elements plantegen riscos negatius quant a l'evolució de les exportacions europees, per exemple, que fins ara es van veure beneficiades per la depreciació de l'euro i els guanys relatius de competitivitat via la reducció de costos laborals. La contracció de la demanda d'importacions d'economies com la Xina, Rússia o el Brasil, afectarà el creixement del comerç mundial, la qual cosa repercutirà, en certa mesura, a l'economia europea.

Actualment, el principal factor de creixement del PIB d'Europa ha estat la demanda domèstica –en particular el consum privat– impulsada pels baixos preus del petroli, una reducció del tipus de canvi de l'euro i una millorança en les condicions de finançament.

Segons un model de descomposició de creixement del PIB utilitzat per la Comissió, és possible estimar pel 2016 quina incidència tindrà cada factor en l'evolució de l'economia de la zona euro. D'aquesta forma, s'analitza en impacte positiu o negatiu d'elements com el creixement potencial de l'economia, la reducció de la esclletxa entre el creixement potencial i efectiu del producte, els preus del petroli, els estímuls monetaris del BCE, el tipus de canvi de l'euro o l'evolució de les economies emergents. Del creixement previst d'1,8% per a la zona euro en 2016, tres desenes correspondrien als efectes favorables de l'abaratiment del cru i de la política monetària acomodaticia. No obstant això, l'apreciació prevista de l'euro juntament amb el menor ritme d'expansió de les economies emergents, tindran un efecte d'igual magnitud però de signe contrari.

DESCOMPOSICIÓ DEL CREIXEMENT DEL PIB A LA ZONA EURO	
Punts percentuals	2016
Augment del PIB	1,8
Creixement potencial	1,0
Esclatxa producte potencial-efectiu	0,3
Preu petroli	0,2
Estímuls monetaris	0,1
Euro	-0,1
Economies emergents	-0,2
Impacte fiscal refugiats	0,1
Altres	0,4

Font: Comissió Europea.

Quant a Espanya, la Comissió preveu que la creació d'ocupació continuï de forma sostinguda i que el creixement de l'economia es mantingui robust, encara que amb una lleugera moderació. L'augment del PIB previst, revisat a l'alça, és de 3,1% per aquest any, de 2,7% i 2,4% per 2016 i 2017, respectivament. Cal destacar, que la Comissió projecta una reducció del dèficit públic a causa del creixement de l'economia i també a les millorances en les condicions de finançament. S'espera que el dèficit arribi al 4,7% aquest any, per després reduir-se fins al 3,6% en 2016, la qual cosa suposaria l'incompliment dels objectius de dèficit establerts pel Govern d'Espanya, a saber, 4,2% en 2015 i 2,8% en 2016.

DEMANDA I ACTIVITAT

D'acord amb les dades de Comptabilitat Nacional, en el tercer trimestre, el PIB espanyol va augmentar un 0,8% intertrimestral, dues desenes per sota del creixement del segon trimestre i una desena menys respecte al primer trimestre de l'any. En termes interanuals, el nivell d'activitat econòmica va augmentar un 3,4%.

El creixement del PIB es va veure afavorit per un increment de la despesa en consum final de les llars, que va augmentar un 3,5% interanual. Cal assenyalar, que aquest component del PIB ha registrat increments significatius en el seu ritme d'expansió des de la seva recuperació a inicis de 2014. La formació bruta de capital fix també va continuar augmentant a ritmes molt superiors al creixement del PIB, accelerant el seu increment al 6,5% interanual. En particular, destaca el creixement de 10,6% de béns d'equip i actius conreats. Les exportacions, per la seva banda, van moderar el seu creixement (+5,6%), i el seu impacte positiu sobre el PIB es va veure més que compensat per l'acceleració de l'increment de les importacions (+7,7%). En conseqüència, el creixement del PIB en aquest trimestre va ser el resultat d'una major contribució de la demanda nacional però, com a contrapartida, amb una aportació més negativa de la demanda externa.

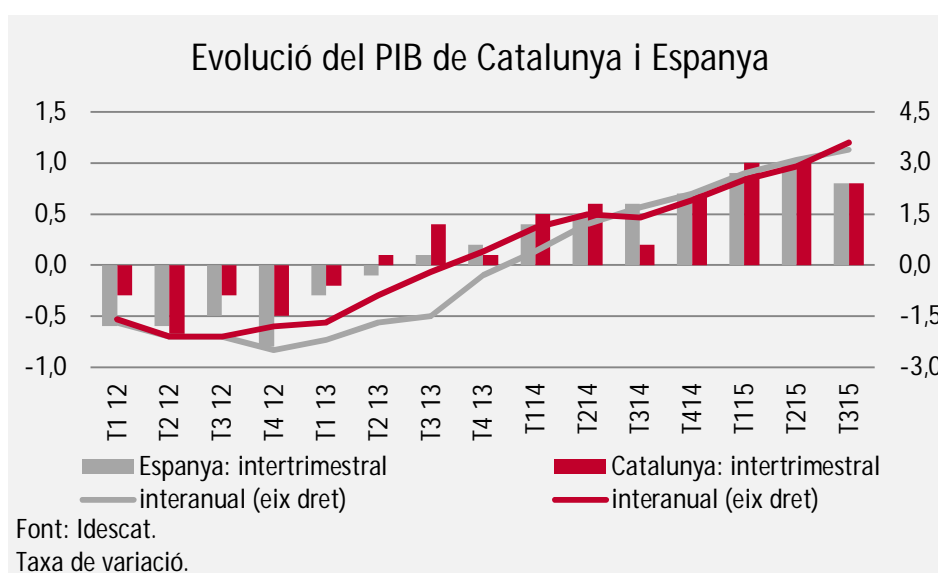
Des de l'òptica sectorial, es va registrar un augment del VAB de tots els sectors excepte construcció. Agricultura, indústria i serveis van presentar un major creixement que en el trimestre previ. Destaca el comportament del sector industrial que va continuar accelerant el seu ritme d'expansió, sobretot la indústria de les manufactures (+4,5%). D'altra banda, el sector de la construcció va tornar a créixer a una taxa molt superior a la del conjunt de tota l'economia, encara que en aquest trimestre va augmentar a un ritme inferior al registrat en la primera meitat de l'any. El sector serveis, per la seva banda, va continuar expandint-se, però al llarg del 2015, ho ha fet lleugerament per sota del creixement de l'economia en el seu conjunt.

ESPANYA: PIB PER COMPONENTS I SECTORS							
	2014				2015		
Taxa de variació interanual.	T I	T II	T III	T IV	T I	T II	T III
PIB	0,4	1,2	1,7	2,1	2,7	3,2	3,4
Components:							
Consum final de les llars	0,3	1,1	1,5	1,8	2,5	2,9	3,5
Consum final de les AAPP	0,0	0,2	0,2	-0,5	1,3	2,1	3,0
Formació bruta de capital fix	1,4	4,3	3,4	4,9	6,0	6,3	6,5
Exportacions	4,6	2,8	6,4	6,5	5,9	6,2	5,6
Importacions	6,2	5,2	7,3	6,8	7,2	7,0	7,7
Demanda Interna*	0,7	1,8	1,8	2,0	2,9	3,3	3,9
Demanda Exterior*	-0,3	-0,6	-0,1	0,1	-0,2	-0,1	-0,5
Oferta:							
Agricultura	3,2	-6,0	-2,9	-8,7	-4,2	2,1	3,6
Indústria	-0,8	1,5	1,5	2,5	3,0	3,7	4,0
Construcció	-7,3	-3,9	0,2	3,1	5,9	5,9	5,5
Serveis	1,3	1,8	2,1	2,5	2,6	3,0	3,2

Font: INE. *Contribució al creixement del PIB.

Per la seva banda, al novembre, l'Idescat va publicar l'avanç del PIB català referit al tercer trimestre de 2015. El creixement intertrimestral del PIB de Catalunya es va desaccelerar una desena en relació al segon trimestre de l'any, amb un augment de 0,8%, igual a l'increment del PIB del total d'Espanya.

14

En termes anuals, el PIB va registrar un creixement de 3,6%, amb el que es reforça l'acceleració del creixement de l'economia catalana. Aquesta xifra, se situa dues desenes per sobre de la taxa de variació anual del PIB d'Espanya.

Tots els sectors d'activitat, excepte l'agricultura, van créixer aquest trimestre, destacant l'evolució de la construcció i dels serveis, que van augmentar per sobre de la mitjana del conjunt de l'economia. És de ressaltar, el creixement del sector serveis que continua incrementant-se trimestre a trimestre, i també el fort impuls en el ritme d'augment de la indústria en el tercer trimestre d'aquest any. Un esment especial mereix el sector industrial a Catalunya, que ha mostrat un ritme de creixement cada vegada més dinàmic al llarg del 2015, després d'un període de ralentització en la segona meitat de 2014. No obstant això, respecte al total d'Espanya la recuperació del sector es presenta de moment molt més modesta.

CATALUNYA: PIB PER SECTORS							
Taxa de variació interanual.	2014				2005		
	T I	T II	T III	T IV	T I	T II	T III
PIB	1,1	1,5	1,4	1,9	2,5	2,9	3,6
Oferta:							
Agricultura	6,9	0,9	-1,6	-1,7	-1,4	-0,6	-0,6
Indústria	3,2	2,4	0,1	0,4	0,8	1,1	2,6
Construcció	-6,2	-2,1	-0,7	2,9	4,6	4,5	5,0
Serveis	1,0	1,7	2,0	2,4	2,8	3,4	3,8

Font: Idescat.

Gran nombre dels indicadors econòmics de curta freqüència, al seu torn, revelen que la pauta de creixement de l'economia continua sent molt positiva, malgrat la lleugera moderació en aquesta segona meitat de l'any.

D'una banda, en el mes d'octubre, l'índex de producció industrial –corregit d'efectes estacionals i de calendari– va augmentar un 4,0% en termes interanuals a Espanya, la qual cosa, al costat del registre del mes de setembre, implica un repunt després de la desacceleració d'agost. Tots els sectors, excepte energia, van pujar, i destaca el fort increment de béns d'equip que va ser molt superior a la mitjana. Per a Catalunya, l'índex general –corregit únicament d'efectes de calendari– va presentar un augment interanual de 4,8% a l'octubre (per al total d'Espanya la variació d'aquest indicador va ser de +4,1%).

Així mateix, al setembre, la xifra de negocis de la indústria va registrar un augment d'1,6% (corregit d'efectes estacionals i de calendari) en termes interanuals, recuperant-se després de la caiguda observada en el mes d'agost. El creixement de la xifra de negocis de la indústria a Catalunya (sèrie original) va ser de 2,6%, superior a la mitjana espanyola (+1,5%).

Pel que fa a les entrades de comandes en la indústria, s'aprecia un lleuger augment al setembre, de 0,3% (sèrie corregida) respecte al mateix mes de 2014. En aquest cas, l'increment que es registra és bastant més moderat que el dels mesos anteriors. Novament, a Catalunya l'increment de l'indicador (sèrie sense corregir) va ser superior a la mitjana, amb unes variacions de 3,0% i de -0,2%, respectivament.

D'altra banda, l'índex general de xifra de negocis de les activitats de serveis a Espanya va registrar un augment interanual de 5,2% en el mes de setembre en termes desestacionalitzats, la qual cosa implica un repunt respecte a la taxa de creixement observada a l'agost. Mentrestant, a Catalunya, la pujada de l'índex general va ser de 5,7%, lleument per sobre de la del conjunt d'Espanya (5,5% amb dades sense desestacionalitzar).

Al seu torn, a l'octubre, segons dades de la DGT, la matriculació de turismes a Espanya va augmentar un 8,8% interanual, i a Catalunya un 6,9%. En tots dos casos, s'aprecia una forta moderació en el ritme de creixement respecte a la mitjana entre els mesos de juny i setembre.

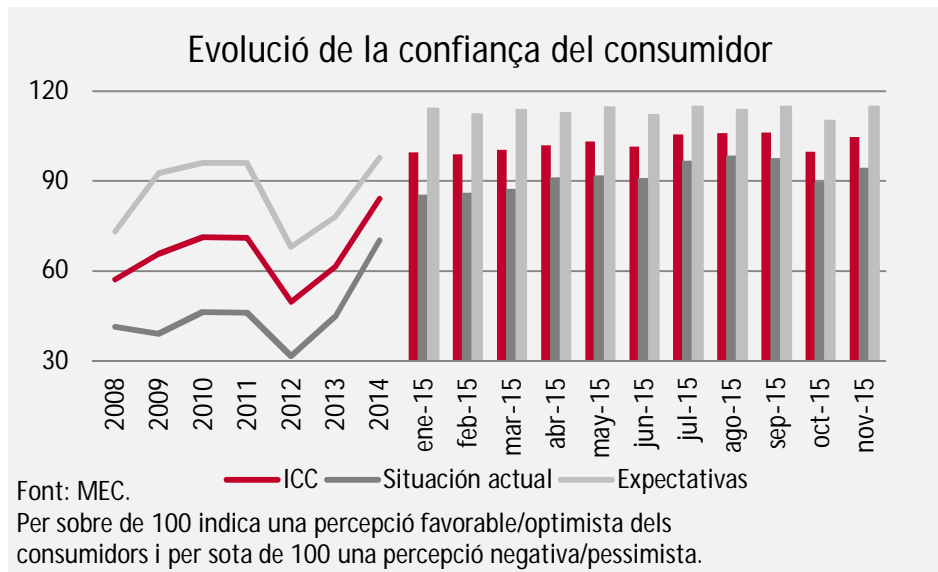
L'índex de comerç al detall (a preus constants i sense estacions de servei) va pujar un 3,6% a Espanya i de forma més moderada a Catalunya, en augmentar un 1,8%. En tots dos casos es va produir una lleugera recuperació després de la moderació d'agost, posterior als majors increments dels mesos de juny i juliol.

Pel que fa a les importacions, per destinació econòmica, destaca l'augment de les compres a l'exterior de béns de consum, tant a Espanya com a Catalunya, amb un 17,2% i un 22,9% de creixement interanual, respectivament. Per la seva banda, les importacions de béns de capital es van incrementar amb més força en el conjunt d'Espanya (+15,0%) que a Catalunya (+5,6%).

Així mateix, el nombre de turistes internacionals arribats a Espanya va continuar presentant registres molt positius en els últims mesos. Entre gener i setembre van ingressar 54,4 milions de turistes, un 3,8% més que en igual període de 2014. Cal assenyalar, que Catalunya va continuar sent la principal comunitat receptora de visitants no residents, captant el 25,6% del total durant els primers nou mesos de l'any, la qual cosa representa gairebé 13,9 milions de turistes internacionals.

A més, segons l'enquesta de despesa turística, els turistes internacionals que van visitar Espanya entre gener i setembre d'aquest any van gastar un total de 53.793 milions d'euros, la qual cosa representa un increment de 6,3% en relació al mateix període de 2014. Al seu torn, la despesa mitjana diària va pujar fins als 112 euros, és a dir, un 3,8% anual. A Catalunya, la despesa total va ser el més elevat per CCAA i va ascendir als 12.502 milions d'euros (va representar un 23,2% del total i va augmentar un 2,4%). En aquest cas, la despesa mitjana diària va ser de 121 euros, la qual cosa implica un augment de 2,7%.

Finalment, en el mes de novembre, l'índex de confiança del consumidor del CIS va tornar a situar-se per sobre dels 100 punts –el que indica una percepció optimista per part dels consumidors–, passant des dels 99,8 punts a l'octubre fins als 104,6 punts. L'augment de l'índex es va produir tant per una millor valoració de situació actual com de les expectatives. Actualment, l'indicador general es troba lleugerament per sota dels valors màxims observats al llarg de l'any, que es van produir entre els mesos de juliol i setembre.

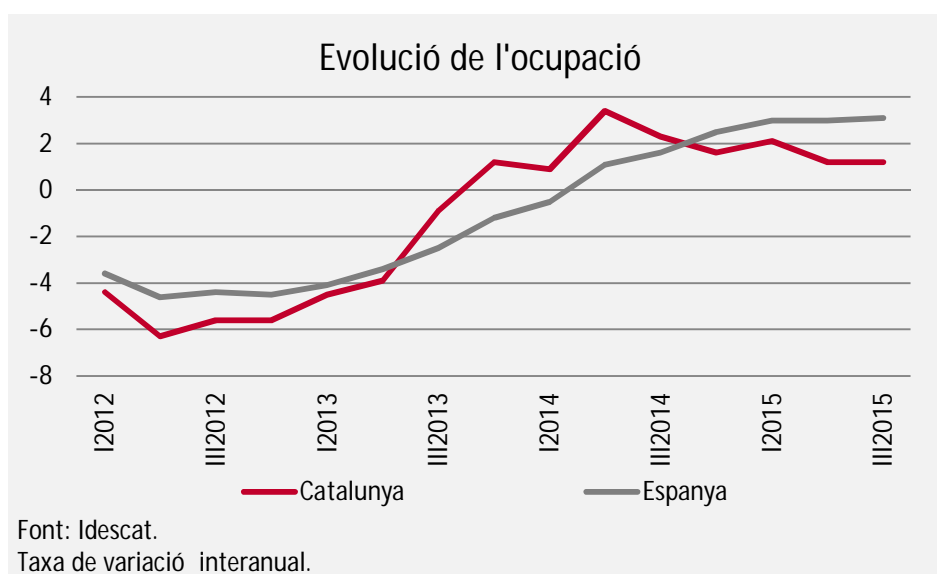
MERCAT DE TREBALL

D'acord amb dades de l'EPA publicats a l'octubre, durant el tercer trimestre de 2015, el nombre d'aturats va descendir en 298.200 persones respecte al trimestre anterior en el total d'Espanya, dels quals 66.600 van ser a Catalunya (major descens en termes absoluts respecte a la resta de CCAA). Cal destacar, que l'evolució desestacionalitzada de l'atur (disponible únicament per tota Espanya) va continuar la seva tendència a la baixa, i ha accelerat el ritme de caiguda amb una variació negativa de 3,9% en termes trimestrals.

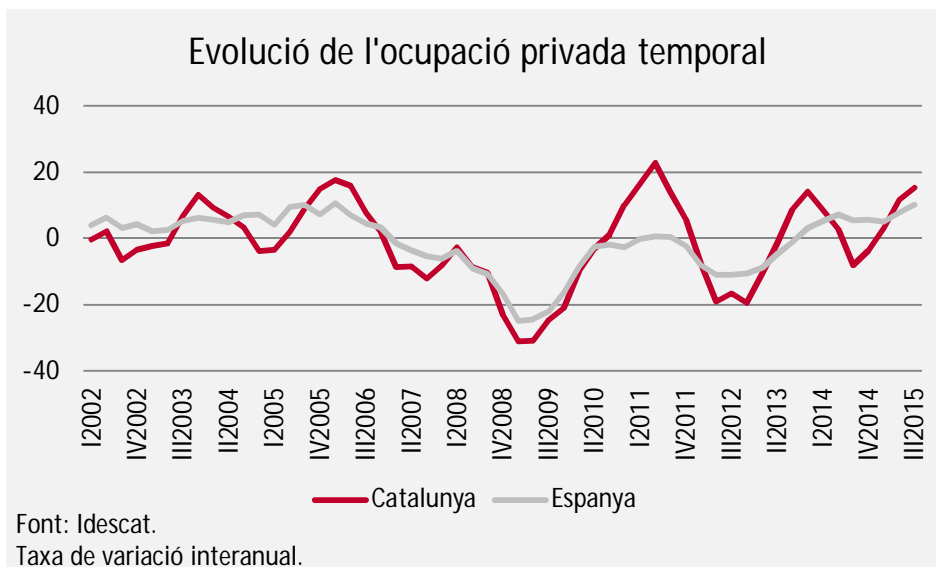
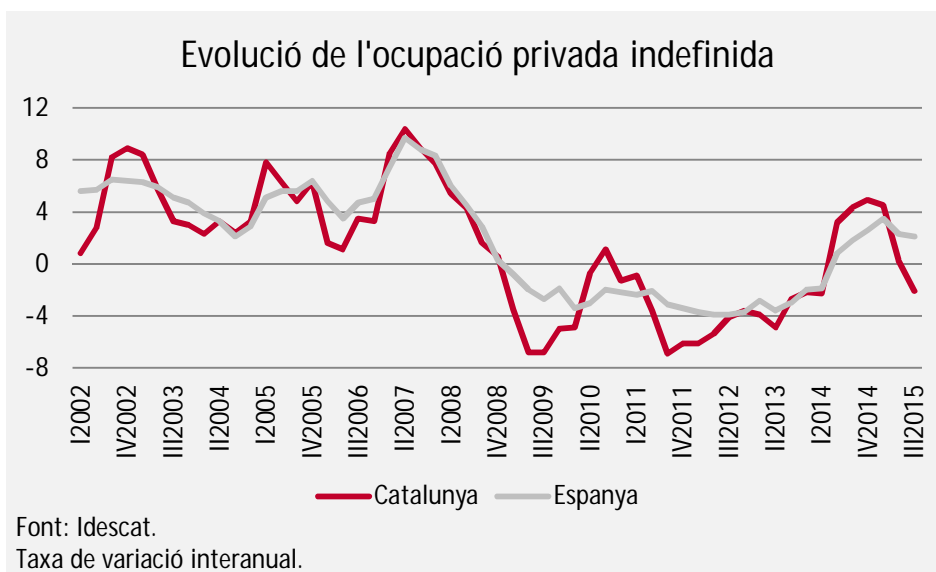
En termes anuals, l'atur va baixar en 576.900 persones a Espanya i en 66.500 a Catalunya. A Espanya, la desocupació va disminuir en tots els sectors d'activitat respecte al tercer trimestre de 2014. En l'últim any, gran part de la reducció de l'atur es va produir en el sector serveis (82.900 aturats menys), i en menor mesura en la construcció (28.100), l'agricultura (27.200) i la indústria (25.700). No obstant això, a Catalunya, en els últims 12 mesos els sectors en què es va reduir l'atur van ser la construcció (5.600 aturats menys) i els serveis (4.700), mentre que en la resta hi ha més aturats que en el mateix període de l'any passat (4.300 en l'agricultura i 2.800 en la indústria).

Pel que fa a l'ocupació, el nombre d'ocupats va ascendir a 18.048.700 a Espanya i a 3.110.900 a Catalunya (17,2% del total), la qual cosa implica 544.700 i 36.100 nous llocs de treball en l'últim any a Espanya i Catalunya, respectivament.

Des de la perspectiva de l'ocupació, tots els sectors d'activitat presenten un saldo positiu respecte a la quantitat d'empleats en el tercer trimestre de 2014. Quant als assalariats, el nombre a Espanya es va incrementar en 535.800 en els últims 12 mesos, amb un augment de l'ocupació indefinida que va afectar a un de cada tres llocs de treball creats. A Catalunya, per la seva banda, el nombre d'assalariats va créixer en 37.000 persones però, cal destacar, que tota l'ocupació assalariada creat va ser temporal, ja que es van destruir 23.000 contractes indefinits respecte al tercer trimestre de 2014.

Tenint en compte l'evolució de la població en atur i l'ocupada, que constitueixen la població econòmicament activa, s'aprecia un descens de la taxa d'atur tant per a Espanya com para Catalunya, en situar-se en el 21,2% i en el 17,5%, respectivament. Atès que en termes absoluts l'ocupació va créixer menys del que va baixar l'atur, part de l'ajust s'explica per la disminució de la població econòmicament activa que es va registrar tant a Espanya com a Catalunya. Els factors estructurals que expliquen aquesta tendència –que es ve observant amb major intensitat des de finals de 2011 en el cas de Catalunya i finals de 2012 a Espanya– són l'evolució demogràfica cap a una població més envellida, el descoratjament o volatilitat de certs grups en la cerca de treball (dones, joves, parats de llarga durada) i l'emigració.

Les dades referides a la seguretat social del mes de novembre indiquen que la mitjana d'afiliats es va incrementar un 3,2% a Espanya en termes anuals (527.335 persones més), mantenint-se el total d'afiliats per sobre dels 17 milions. Pel que fa a la variació absoluta mensual, es va observar un

modest augment d'1.620 de treballadors en alta respecte a octubre. De totes maneres, cal esmentar, que en comparació d'anys anteriors, des del 2008 al 2013 l'afiliació sempre es va reduir en el mes de novembre, excepte en 2014 i 2015.

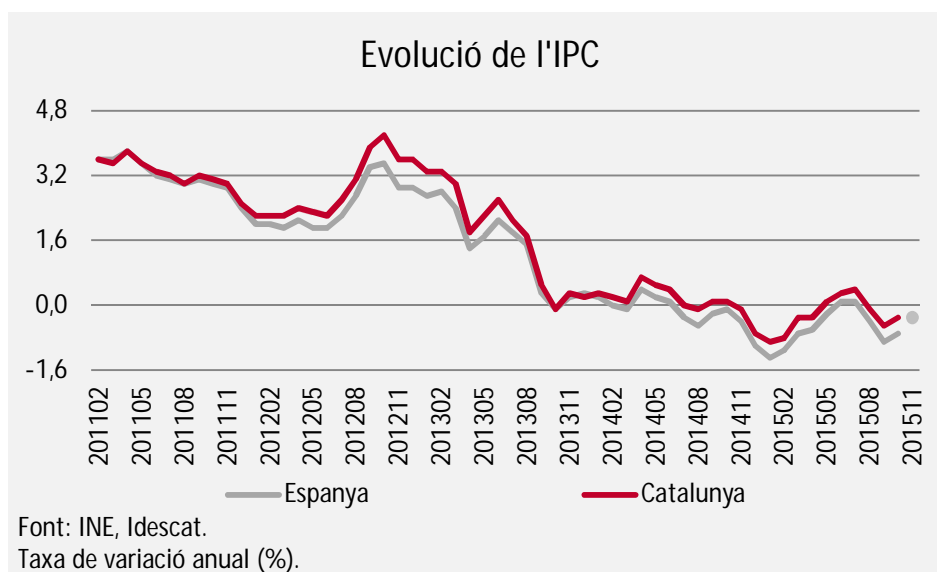
A Catalunya, el nombre d'afiliats es va incrementar de forma lleugerament superior a la mitjana, amb un augment anual de 3,6%, és a dir, de 106.872 persones (totalitzant més de 3 milions de persones afiliades). Per la seva banda, la variació absoluta mensual va marcar un ascens de 2.576 afiliats.

L'atur registrat, per la seva banda, va baixar un 8,0%, a Espanya, durant el mes de novembre en relació al mateix mes de 2014, la qual cosa representa un total de 362.818 persones (4.149.298 persones aturades en total). Respecte al mes d'octubre, la desocupació registrada es va reduir en 27.071 persones, i en termes desestacionalitzats va continuar disminuint. El nombre de persones en atur respecte al mes anterior es va reduir en tots els sectors i també entre les persones sense ocupació anterior. Pel que fa a la contractació, cal assenyalar que la contractació indefinida es va incrementar un 13,0% en termes interanuals i la temporal un 16,1%. Del total de contractes formalitzats en el mes de novembre, aproximadament 9 de cada 10 van ser de caràcter temporal.

A Catalunya, l'atur registrat, que totalitza unes 521.660 persones, va descendir en 1.868 persones d'octubre a novembre i, cal assenyalar, que respecte a novembre de 2014 va disminuir un 10,3%. La contractació indefinida a Catalunya va registrar un increment de 19,0% interanual i la temporal va créixer a un ritme lleugerament inferior, de 18,2%. Amb dades acumulades a novembre d'aquest any, del total de contractes formalitzats, els temporals representen el 88% del total, xifra menor a la del total per al conjunt d'Espanya que ascendeix al 92%.

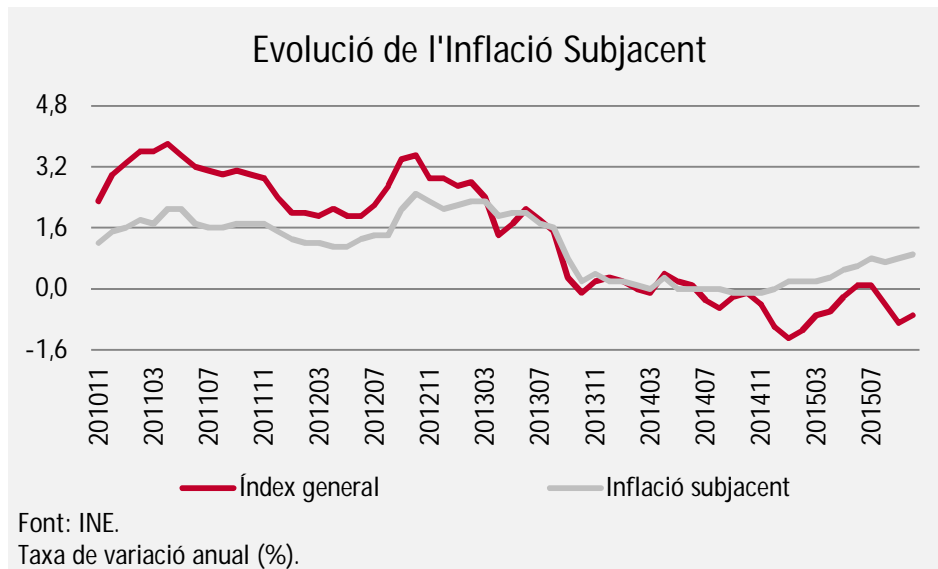
PREUS I FINANÇAMENT

La variació interanual de l'índex general de preus va moderar la seva caiguda en el mes d'octubre, en reduir-se un 0,7% a Espanya, enfront de la caiguda de 0,9% en el mes anterior. A Catalunya, per la seva banda, els preus van baixar un 0,3%, dues desenes menys que al setembre. Així mateix l'avanc de l'IPC espanyol per al mes de novembre indica una nova moderació, en descendir un 0,3% interanual.

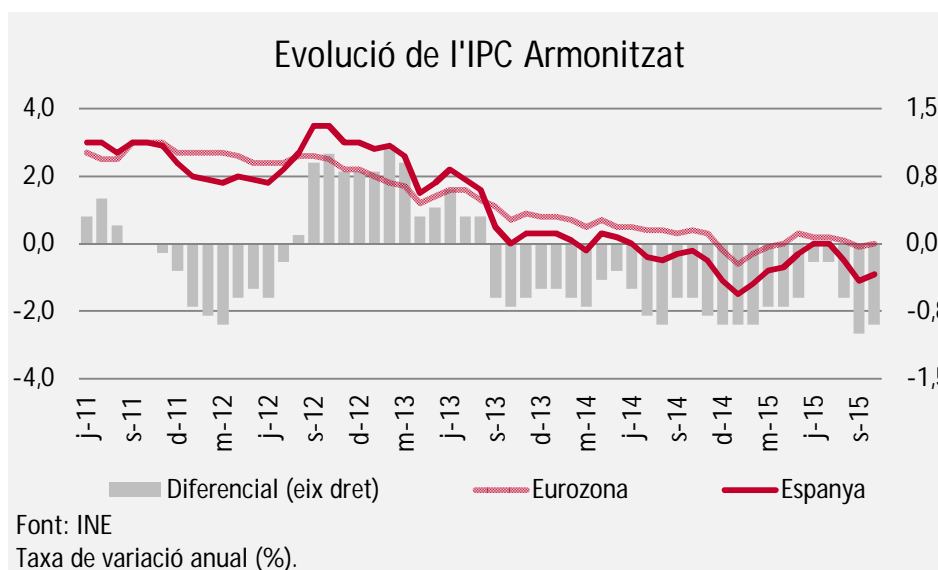
Els grups que han tingut una major influència a l'alça (en l'índex per a Espanya) han estat: transport, per una menor reducció dels preus dels carburants i lubricants en comparació d'octubre de l'any passat; i comunicacions, a causa de la menor disminució dels preus dels serveis telefònics.

Cal destacar, que la inflació subjacent –índex general sense aliments no elaborats ni productes energètics– ha tornat a accelerar el seu ritme d'augment, amb la qual cosa el preu dels components més estables de la cistella de la compra s'ha incrementat un 0,9% en termes anuals. D'aquesta forma, el diferencial entre la inflació general i la subjacent, que ja s'havia ampliat significativament en els mesos anteriors, assoleix 1,6 punts.

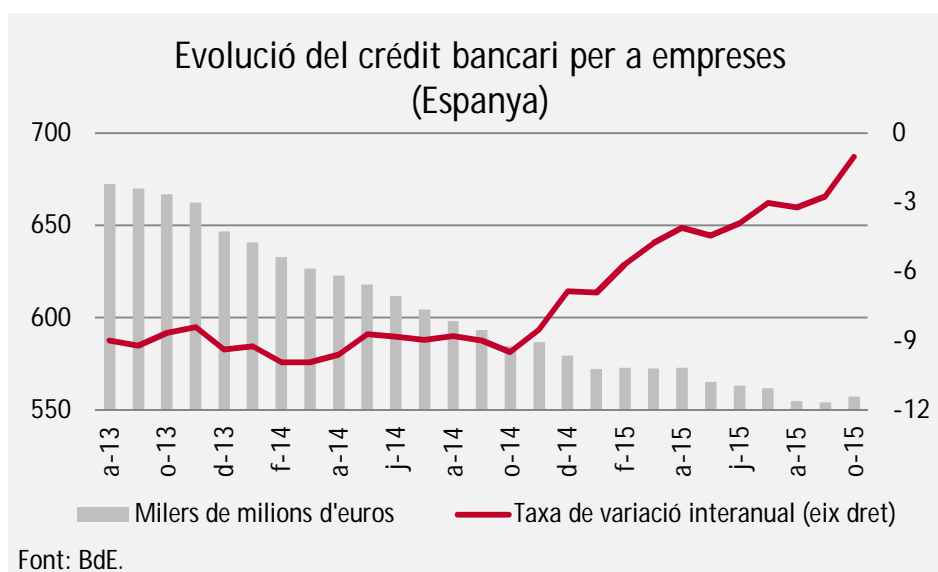

Si s'analitza la variació mes a mes, dels dotze grups que conformen la cistella de la compra representativa per a l'elaboració de l'IPC, s'ha observat una reducció de preus en habitatge, transport, comunicacions, oci i cultura i hotels, cafès i restaurants. La resta dels grups ha registrat un increment de preus, portant la variació mensual de l'IPC al 0,6%. En aquest sentit, l'augment més important respecte al mes de setembre, es va produir en el grup de vestit i calçat.

Finalment, en considerar l'indicador d'inflació harmonitzat (IPCA) –que permet realitzar una comparació amb l'evolució dels preus en l'Eurozona– s'aprecia que el diferencial d'inflació amb la Unió Monetària continua sent favorable a Espanya (0,9 p.p.) ja que l'IPCA a Europa s'ha mantingut constant, mentre que a Espanya ha baixat un 0,9%, en termes anuals. Cal assenyalar, que aquesta diferència s'ha aprofundit en els mesos de setembre i octubre.

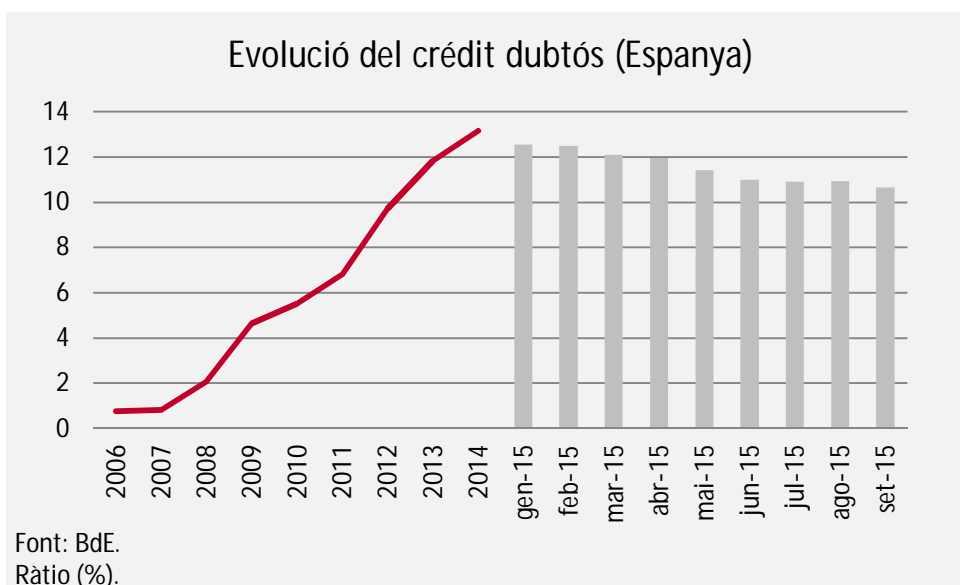

D'altra banda, el finançament de les llars i les ISFLSL va continuar decreixent però a un ritme més suavitzat que l'observat en 2014, amb una caiguda de 2,4% a l'octubre en termes interanuals. En el cas de les societats no financeres la caiguda del crèdit està pràcticament esgotant-se, ja que es va reduir un 1,4% a l'octubre, molt per sota de les mitjanes d'anys anteriors. Cal assenyalar, que dins del finançament de les societats no financeres, el crèdit bancari es va reduir un 1,0%, un ritme marcadament inferior al registrat al llarg de tot el 2014 i del 2015. Els préstecs de l'exterior, per la seva banda, es van reduir un 3,4%, mentre que el finançament mitjançant valors diferents de les accions va pujar un 2,6%.

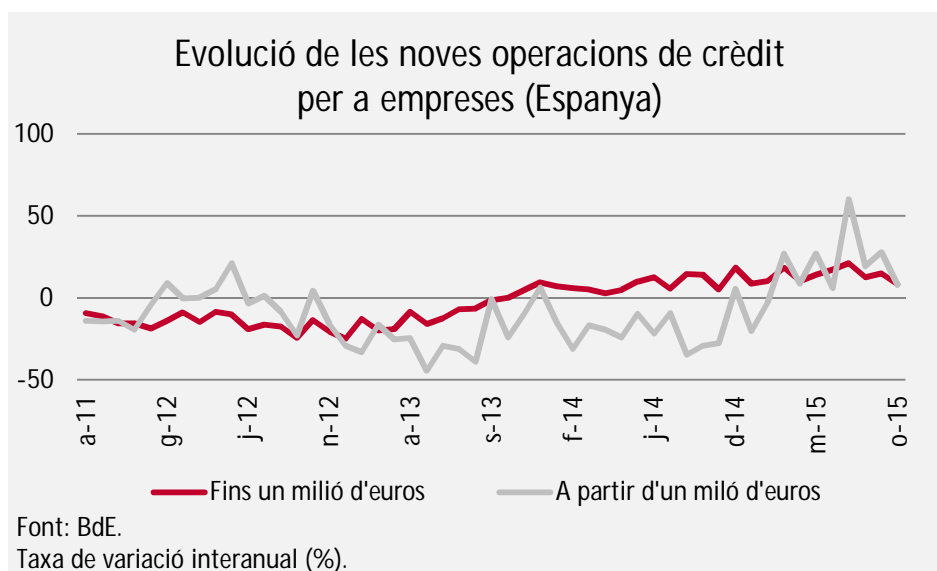

Quant al cost del crèdit, en el mes d'octubre, els tipus d'interès aplicats a empreses per a operacions noves menors a 1 milió d'euros (+3,68%) es van reduir gairebé 1 punt percentual respecte als nivells observats al gener. Per a les operacions superiors a aquest import es va registrar un descens (+1,84%) respecte a l'inici de l'any. El cost del crèdit a pimes –aproximat pel de quanties inferiors a 1 milió d'euros– ha experimentat en aquest any un marcat descens si es té en compte que en mitjana en el 2014 el tipus d'interès per a aquests préstecs va ser de 4,13% i de 5,18% en 2013. Per a les llars, els tipus d'interès dels préstecs també es van reduir respecte als primers mesos de 2015; fins al 2,49% per a l'adquisició d'habitatge i fins al 6,44% per al consum.

D'altra banda, segons les últimes dades publicades pel Banc d'Espanya, en el mes de setembre el percentatge de crèdits dubtosos va continuar reduint-se, fins a arribar al 10,7% del total, amb un volum de 142.822 milions d'euros. Cal recordar, que aquesta proporció va assolir el seu màxim al desembre de 2013 (13,6%) i en 2014 la mitjana va ser de 13,2%. Des d'inicis d'aquest any la morositat s'ha vingut reduint mes a mes.

Així mateix les noves operacions de crèdit per a les societats no financeres de menor grandària (aproximat a través dels crèdits de menys d'1 milió d'euros) van pujar un 8,2% en termes interanuals en el mes d'octubre, i per a les empreses grans (aproximat a través dels crèdits de més d'1 milió d'euros) es va observar un augment de 7,9% anual. Aquestes xifres, si bé continuen indicant una tendència positiva, representen una moderació respecte al ritme d'avanç de dos dígitos dels mesos anteriors.

SECTOR PÚBLIC

El dèficit acumulat de l'Estat de les operacions no financeres, en termes de Comptabilitat Nacional, es va situar en el mes d'octubre, en 23.393 milions d'euros, la qual cosa equival a un 2,17% del PIB. La xifra de dèficit, va ser inferior al 2,91% aconseguit en igual període de l'any anterior.

En aquest període, després de vuit anys en negatiu, es va registrar un superàvit primari –sense considerar els interessos del deute– que va aconseguir el 0,12% del PIB (1.251 milions d'euros, enfront d'un saldo negatiu de 5.022 milions d'euros en l'acumulat fins a octubre de 2014).

Els recursos van augmentar un 4,3%, mentre que les ocupacions van descendir un 0,4%. Concretament, els recursos no financers acumulats van ascendir a 150.649 milions d'euros (13,95% del PIB), mentre que les ocupacions van sumar 174.042 milions d'euros (16,11% del PIB).

Cal destacar, que els recursos no financers van créixer a causa de l'augment de 6,1% dels impostos i de 0,3% de les cotitzacions socials, ja que la resta dels recursos va disminuir un 8,7%. El total ingressat per impostos va ser de 129.873 milions d'euros, dels quals 54.146 van correspondre a la recaptació per IVA, que es va incrementar un 7,4%. Així mateix els impostos corrents sobre la renda i el patrimoni, van assolir 54.945 milions d'euros, amb un creixement de 4,1%, principalment, per l'augment de l'impost de societats.

Pel costat de la despesa, entre els principals capítols destaquen els consums intermedis amb 3.654 milions, que van augmentar un 4,0%, a causa de les majors despeses d'emissió i col·locació de deute, (23 milions corresponen a l'amortització anticipada del préstec MEDE), i a l'augment de les despeses electorals. A més, les despeses de 2015 inclouen part de la paga extraordinària de 2012, operació sense correspondència en igual període de 2014, per la qual cosa una vegada deduït el seu efecte les ocupacions totals descendirien un 0,6%. D'aquesta forma, la remuneració d'assalariats va créixer un 2,3% en l'acumulat de gener a octubre de 2015. Així mateix, per concepte d'interessos, es van reportar 24.644 milions d'euros; un 2,3% menys del reportat en igual període de l'any anterior. Cal assenyalar també, que les prestacions socials diferents de les transferències socials en espècie van pujar un 4,5%.

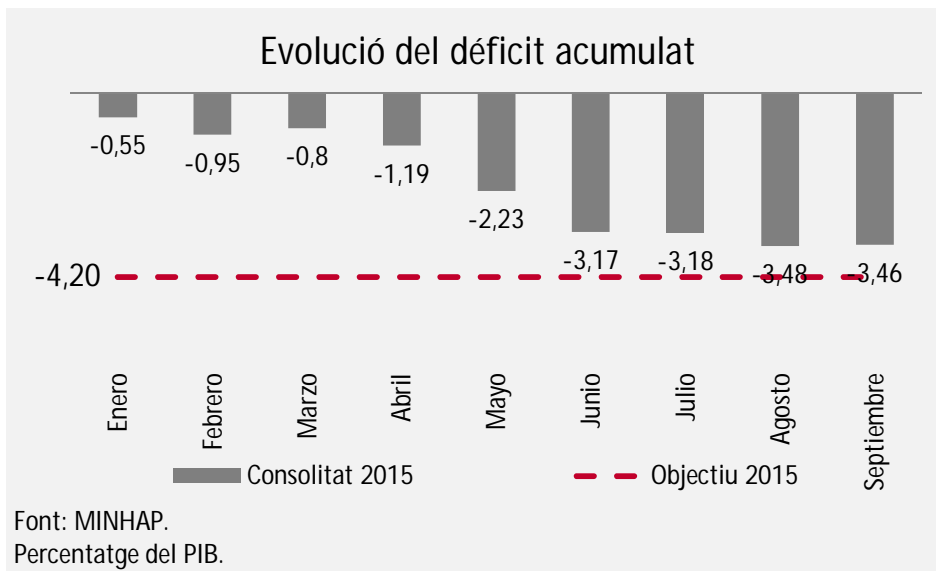
RECURSOS NO FINANCIERS DE L'ESTAT			
Acumulat a fi de octubre. Milions d'euros.	2014	2015	% Variació
Impostos i Cotitzacions Socials	128.827	136.353	5,8
Impostos sobre la Producció i les Importacions	69.418	74.741	7,7
IVA	50.425	54.146	7,4
Altres	18.993	20.595	8,4
Impostos Corrents sobre la Renda, el Patrimoni, etc.	52.786	54.945	4,1
Imposats sobre el Cabdal	164	187	14,0
Cotitzacions Socials	6.459	6.480	0,3
Rendes de la Propietat	6.783	3.602	-46,9
Dividends i Altres Rendes	2.286	1.597	-30,1
Interessis	4.497	2.005	-55,4
Producció de Mercat i Pagaments per una altra Producció no de Mercat	1.162	1.023	-12,0
Altres Recursos No Financers	7.709	9.671	25,5
Transferències entre AAPP	8.597	11.525	34,1
Altres Ingressos	-888	-1.854	108,8
Total Recursos No Financers	144.481	150.649	4,3

Font: MINHAP.

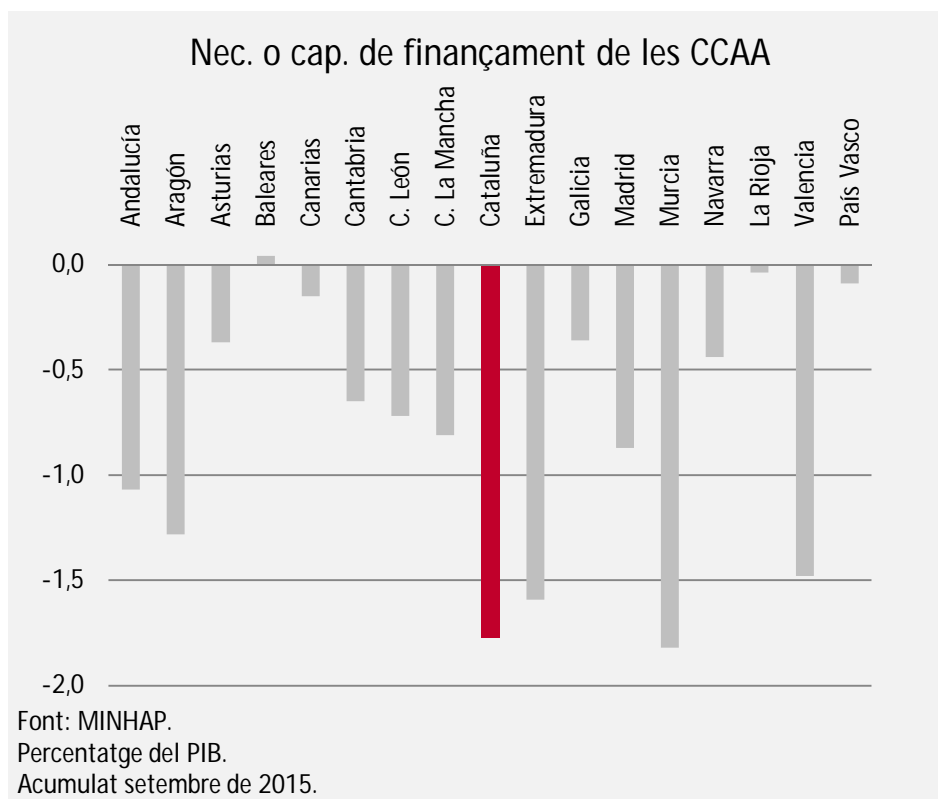
DESPESES NO FINANCIERS DE L'ESTAT			
Acumulat a fi de octubre. Milions d'euros.	2014	2015	% Variació
Consums Intermedis	3.514	3.654	4,0
Remuneració d'Assalariats	14.243	14.577	2,3
Interessos	25.228	24.644	-2,3
Prestacions Socials Diferents de les Transferències Socials en Espècie	10.495	10.972	4,5
Transferències Socials en Espècie de Productors de Mercat	334	301	-9,9
Transferències Corrents entre AAPP	100.445	98.217	-2,2
Cooperació Internacional Corrent	975	639	-34,5
Altres Transferències Corrents	1.111	1.063	-4,3
Recursos Propis de l'UE: IVA i RNB	8.277	8.284	0,1
Resto Despeses Corrents	2.402	3.481	44,9
Formació Bruta de Capital	3.417	3.697	8,2
Transferències de Capital entre AAPP	3.645	3.661	0,4
Ajuda a la Inversió i altres Transferències de Capital	562	898	59,8
Resto Despeses Capital	83	-46	-
Total Despeses No Financers	174.731	174.042	-0,4

Font: MINHAP.

D'altra banda, també es disposa de les dades sobre el dèficit conjunt de l'Administració Central, l'Administració Regional i els Fons de la Seguretat Social al mes de setembre. El conjunt de les Administracions Públiques va registrar una necessitat de finançament acumulat de 37.354 milions d'euros, la qual cosa representa un 3,46% del PIB, i implica un percentatge inferior al de l'any 2014 quan el dèficit va assolir un 4,05% del PIB en igual període¹.

¹ L'objectiu de dèficit pel 2015 ascendeix al 4,2%. Concretament, per a l'Administració Central l'objectiu és del 2,9%; del 0,7% per a les CCAA i del 0,6% per a la Seguretat Social. Per a les Corporacions Locals s'estableix un objectiu d'equilibri pressupostari.

En l'Administració Central el dèficit va ascendir al 2,19% del PIB (enfront del -2,94% d'igual període de 2014), i la Seguretat Social va registrar un saldo negatiu equivalent al 0,26% del PIB (enfront de l'equilibri pressupostari d'igual període de 2014). Per la seva banda, l'Administració Regional va registrar un dèficit d'1,01% del PIB (menor al-1,12% d'igual període de 2014) i, en particular, Catalunya va registrar un dèficit de 3.611 milions d'euros, és a dir un 1,77% del seu PIB. En aquest sentit, cal destacar, que Catalunya és, després de Múrcia, la comunitat amb major dèficit en relació al seu PIB.

OPERACIONS NO FINANCERES DE CATALUNYA					
Acumulat a finals de setembre.	Milions d'euros			% del PIB	
	2014	2015	%	2014	2015
Recursos no financers	18.046	19.027	5,4	9,18	9,33
Impostos	7.172	7.902	10,2	3,65	3,88
Impostos sobre la producció i les importacions	1.346	1.511	12,3	0,68	0,74
Impostos corrents sobre la renda, patrimoni, etc.	5.612	6.059	8,0	2,86	2,97
Impostos sobre el capital	214	332	55,1	0,11	0,16
Cotitzacions socials	13	17	30,8	0,01	0,01
Transferències entre AAPP	8.534	8.836	3,5	4,34	4,33
Resta de recursos	2.327	2.272	-2,4	1,18	1,11
Usos no financers	21.246	22.638	6,6	10,81	11,10
Consums intermedis	3.595	3.742	4,1	1,83	1,84
Remuneració d'assalariats	7.551	8.005	6,0	3,84	3,93
Interessos	1.693	669	-60,5	0,86	0,33
Subvencionis	336	309	-8,0	0,17	0,15
Prestacions socials diferents de les transferències en espècie	501	524	4,6	0,25	0,26
Transferències socials en espècie	3.982	4.016	0,9	2,03	1,97
Formació bruta de capital fix	1.253	2.753	119,7	0,64	1,35
Transferències entre AAPP	1.768	1.978	11,9	0,90	0,97
Resta d'usos	567	642	13,2	0,29	0,31
Capacitat (+) o Necessitat (-) de finançament	3.200	-3.611	12,8	-1,63	-1,77
PIB utilitzat	196.519	203.891			

Font: MINHAP.

SECTOR EXTERIOR

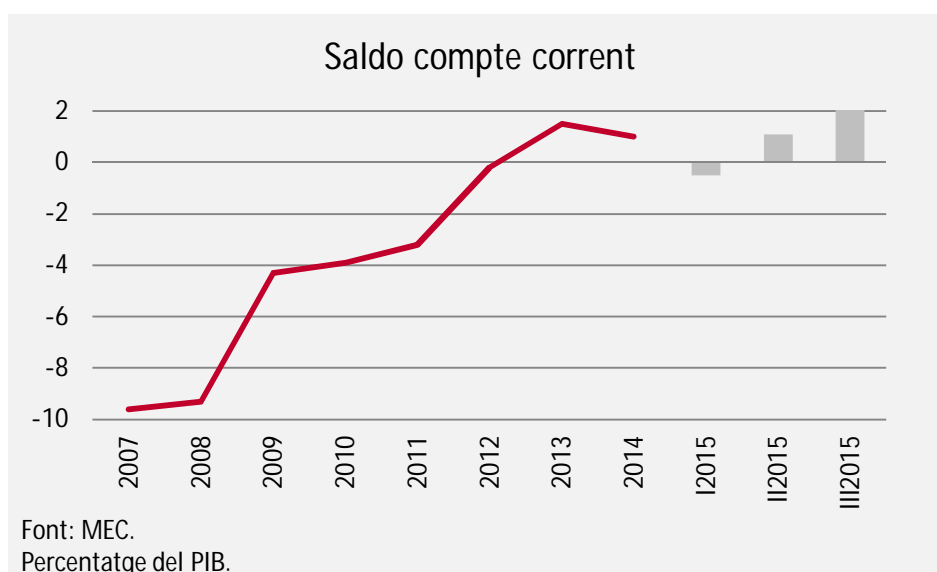
En l'acumulat del tercer trimestre de l'any, la balança per compte corrent de l'economia espanyola va registrar un saldo positiu de 8.200 milions d'euros, la qual cosa implica una millora enfront del superàvit de 2.100 milions d'euros del mateix període en 2014.

La millorança del compte corrent, es deu al fet que el saldo de la balança de béns i serveis va presentar un superàvit acumulat de 21.900 milions d'euros, superior al registrat durant els primers nou mesos de l'any anterior. A més, el superàvit de la balança de turisme i viatges es va mantenir pràcticament estable en comparació del període gener-setembre de 2014, però el dèficit de rendes va disminuir un 24,3%.

El compte capital, així mateix, va experimentar un augment del superàvit, per la qual cosa es va registrar una capacitat de finançament de l'economia espanyola que va ascendir als 13.200 milions d'euros. D'acord amb els moviments produïts en el compte financer, es va registrar una sortida neta de capital, exclòs el Banc d'Espanya, de 38.600 milions d'euros fins a setembre d'aquest any.

BALANÇA DE PAGAMENTS						
Milers de milions d'euros.	Acumulat setembre 2014			Acumulat setembre 2014		
	Ingressos	Pagaments	Saldos	Ingressos	Pagaments	Saldos
Compte Corrent:	293,8	291,7	2,1	312,2	304,0	8,2
Bça. Comercial i Serveis	252,2	232,0	20,2	268,4	246,5	21,9
Serveis	38,9	10,1	28,8	40,1	11,6	28,4
Rendes	41,7	59,7	-18,1	43,8	57,5	-13,7
Compte de Capital:	4,1	0,5	3,6	5,4	0,4	5,0
Comptes Corrent i Capital:	298,0	292,2	5,8	317,5	304,4	13,2
Compte Financer:	-	-	17,4	-	-	15,0
Exclòs Banc d'Espanya	-	-	16,6	-	-	38,6
Inversions Directes	29,8	31,6	-1,7	35,8	15,7	20,1
Errors i Omissions:	-	-	11,6	-	-	1,8

Font: BdE.

Pel que fa al comerç exterior de mercaderies, en els primers nou mesos de l'any, les exportacions espanyoles van assolir 186.261,1 milions d'euros, xifra que representa un increment de 4,4% interanual. Així mateix es va produir un augment, encara que menys fort, de les importacions, que van pujar un 3,9%, i van totalitzar 204.903,1 milions d'euros. Per tant, el saldo comercial deficitari (-18.642,0 milions d'euros) va millorar lleugerament respecte al dèficit d'igual període de 2014 (-18.854,8) i la taxa de cobertura es va situar en el 90,9%.

Cal assenyalar, que els preus de les exportacions van pujar (+0,7%), mentre que els preus de les importacions van descendir (-2,1%). Per tant, el creixement de les exportacions i de les importacions, en termes reals, va anar de 3,7% i 6,2%, respectivament.

El dèficit energètic (-20.676,1 milions d'euros) es va reduir un 30,1%, mentre que el superàvit no energètic (2.034,1 milions d'euros) va ser una cinquena part de l'observat en el mateix període de 2014.

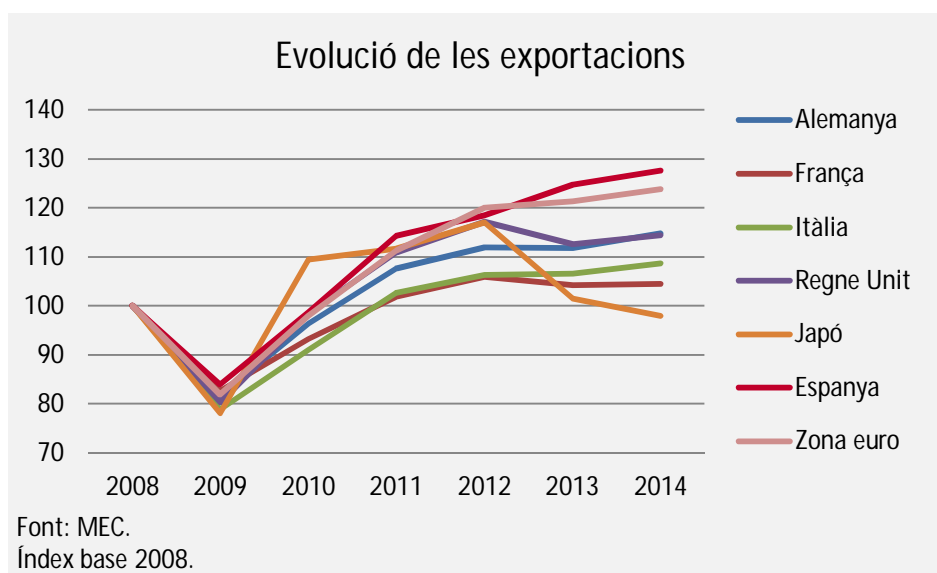
COMERÇ EXTERIOR ESPANYA					
	Exportacions		Importacions		Cobertura (%)
	Milions d'euros	Variació anual (%)	Milions d'euros	Variació anual (%)	
2008	189.227,9	2,3	283.387,8	-0,6	66,8
2009	159.889,6	-15,5	206.116,2	-27,3	77,6
2010	186.780,1	16,8	240.055,9	16,5	77,8
2011	215.230,4	15,2	263.140,7	9,6	81,8
2012	226.114,6	5,1	257.945,6	-2,0	87,7
2013	235.814,1	4,3	252.346,8	-2,2	93,4
2014	240.034,9	2,5	264.506,7	5,7	90,7
III 2015	186.261,1	4,4	204.903,1	3,9	90,9

Font: MEC.

EXPORTACIONS: COMPARATIVA INTERNACIONAL

Taxa de variació interanual.	Setembre 2015	Gener-setembre 2015
Cataluña	6,5	6,3
Espanya	1,1	4,4
França	1,4	4,5
Alemanya	4,4	7,1
Itàlia	1,4	4,2
Zona euro	1,4	4,6
Regne Unit	1,8	0,8
UE-28	2,0	5,2
EUA	6,0	6,0
Japó	0,5	6,5

Font: MEC.

Per la seva banda, les vendes a l'exterior catalanes, van ascendir a 47.566,6 milions d'euros (25,5% del total i increment de 6,3%), mentre que les importacions van assolir 56.793,3 milions d'euros (27,7% del total i increment de 5,7%). Com a conseqüència, la balança comercial va registrar un dèficit de 9.227,3 milions d'euros, un 2,7% més que el registrat en igual període de 2014, i la taxa de cobertura es va situar en el 83,8%.

En particular, el saldo comercial de Catalunya amb la Unió Europea va registrar un dèficit de 2.518,2 milions d'euros, i el dèficit comercial amb països extracomunitaris ha estat de 6.709,0 milions d'euros. En el primer cas, el dèficit es va reduir un 2,5%, enfront del dèficit d'igual període de 2014, mentre que en el segon cas, el dèficit va augmentar un 4,8%.

COMERÇ EXTERIOR CATALUNYA					
	Exportacions		Importacions		Cobertura (%)
	Millions d'euros	Variació anual (%)	Millions d'euros	Variació anual (%)	
2008	50.515,7	1,7	77.233,9	-3,9	65,4
2009	41.461,7	-17,9	57.663,8	-25,3	71,9
2010	48.871,6	17,9	67.621,1	17,3	72,3
2011	54.989,2	12,5	72.173,2	6,7	76,2
2012	58.880,7	7,1	70.323,9	-2,6	83,7
2013	58.981,3	0,2	67.859,8	-3,5	86,9
2014	60.194,5	3,1	71.890,1	7,9	83,7
III 2015	47.566,6	6,3	56.793,9	5,7	83,8

Font: MEC.

Segons la destinació, el major dinamisme de les exportacions espanyoles i catalanes, es va produir pel creixement de les vendes a Europa, tant a la Unió Europea com a la zona euro, i en particular destaquen les exportacions a Alemanya, Itàlia, França i Regne Unit que van augmentar amb major intensitat.

Per sector, el millor acompliment de les exportacions totals per al conjunt d'Espanya va ser causa d'un major augment de les exportacions del sector automòbil, alimentació, begudes i tabac; així com de l'increment de les vendes de productes químics. En tant, les exportacions totals catalanes, es van veure afavorides pel major augment de les exportacions de productes químics, béns d'equip, automòbil, aliments i manufactures de consum.

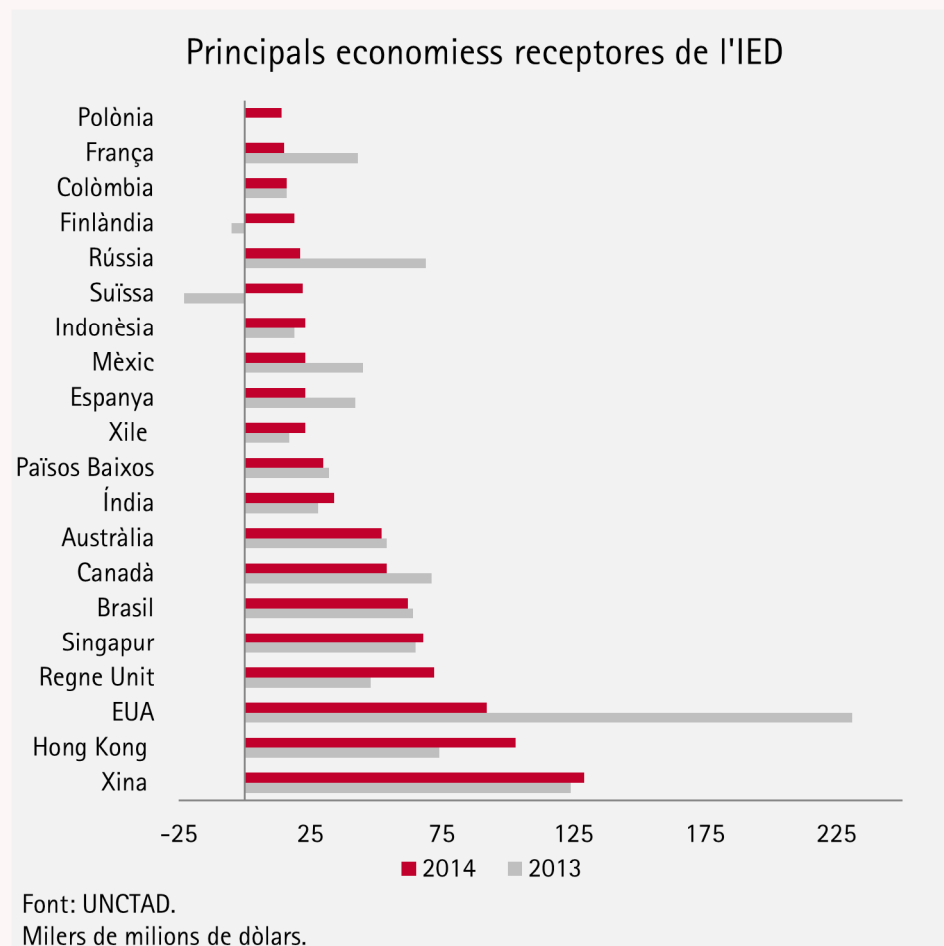
Quant a dades d'exportadors (per tota Espanya), durant els primers nou mesos de l'any, es van comptabilitzar 124.637 exportadors, dels quals 46.325 van ser exportadors regulars, és a dir, un 3,9% més que en el mateix període de l'any anterior. Cal destacar, que els exportadors regulars, van vendre per un valor de 174.408,3 milions d'euros, la qual cosa va representar el 93,6% de les vendes totals a l'exterior.

EXPORTADORS (EPANYA)		
Tercer trimestre 2015.	Exportadors	Variació anual (%)
Empreses exportadores (nombre)	124.637	-0,3
Exportadores de = >50.000 d'euros (nombre)	34.814	-1,4
Valor vendes exportadores (milions d'euros)	186.261,1	4,4
Valor vendes exportadores >= 50.000 d'euros (milions d'euros)	185.733,9	4,4
Exportadores regulars:		
Empreses exportadores regulars (nombre)	46.325	3,9
Exportadores regulars de = >50.000 d'euros (nombre)	22.645	2,6
Valor vendes exportadores regulars (milions d'euros)	174.408,3	4,8
Valor vendes exportadores regulars >= 50.000 d'euros (milions d'euros)	172.490,3	5,0

Font: MEC.

INVERSIÓN EXTRANJERA

La inversió estrangera mundial va descendir en 2014 un 16%, totalitzant 1,23 bilions de dòlars, segons l'UNCTAD. La caiguda dels fluxos d'inversions global es va deure a la major fragilitat de l'economia mundial, una major incertesa quant a les polítiques per part dels inversors i a més risc associat a factors geopolítics. En particular el flux d'inversió estrangera cap als països desenvolupats va mantenir el seu descens, mentre que la inversió en les economies en desenvolupament va aconseguir el seu màxim nivell (55% del total). Cal destacar, que la Xina va ser el principal receptor d'inversió estrangera en el 2014, i entre les deu destinacions preferits, cinc són economies en desenvolupament. De cara a aquest i els propers anys, es preveu que els fluxos d'inversió estrangera repuntin, amb un creixement d'11,0% en 2015, i de 8,4% i 16,2% en 2016 i 2017, respectivament.

FLUXOS DE IED PER TIPUS D'ECONOMIA

	Mitjana 2005– 2007	Mitjana 2009– 2011	2013	2014	2015	2016	2017
Milers de milions de dòlars							
IED mundial	1.397	1.359	1.467	1.228	1.368	1.484	1.724
Economies desenvolupades	917	718	697	499	634	722	843
Economies en desenvolupament	421	561	671	681	707	734	850
Economies en transició	60	81	100	48	45	47	53
Percentatge	Mitjana 2005– 2007	Mitjana 2009– 2011	2013	2014	2015	2016	2017
IED mundial	40,1	3,1	4,6	-16,3	11,4	8,4	16,2
Economies desenvolupades	48,2	3,0	2,7	-28,4	23,8	13,9	16,7
Economies en desenvolupament	26,1	4,8	5,0	1,6	3,3	3,9	15,8
Economies en transició	48,0	-1,1	17,0	-51,7	-2,3	5,3	12,3

Fuente: UNCTAD.

DISTRIBUCIÓ DELS FLUXOS D'IED

Percentatge	2012	2013	2014
Economies desenvolupades	48,4	47,5	40,6
Europa	28,6	22,2	23,5
Amèrica del Nord	14,9	20,5	11,9
Economies en desenvolupament	45,6	45,7	55,5
Àfrica	4,0	3,7	4,4
Àsia	28,6	29,2	37,9
Llatinoamèrica i el Carib	12,7	12,7	13,0
Oceania	0,3	0,2	0,2
Economies en transició	6,1	6,8	3,9

Font: UNCTAD.

En el primer semestre de 2015 la inversió estrangera total a Catalunya va créixer un 280,3%, la qual cosa implica un increment més fort que el registrat per a la inversió en el conjunt d'Espanya, que va pujar un 73,4%. En termes absoluts, la inversió, respecte a igual període de 2014, va augmentar en 1.444 milions d'euros.

És de destacar que la gran majoria de la inversió estrangera a Catalunya prové dels països de l'OCDE (88,4%) i, al seu torn, de la Unió Europea (65,2%). Així mateix la inversió provinent d'Amèrica Llatina, i en menor mesura d'Àsia i Oceania, va créixer de forma significativa en l'últim semestre. Per branca d'activitat, cal esmentar, el creixement de la inversió en educació i en indústries de les manufactures. A més, gairebé la meitat (49,4%) de l'augment total de la inversió s'explica per l'increment de la inversió en construcció i en activitats immobiliàries.

CATALUNYA: INVERSIÓ ESTRANGERA PER ÀREA GEOGRÀFICA

Millions d'euros.	1S 2014	1S 2015	Variació absoluta	Variació percentual
Total	515	1.959	1.444	280,3
OCDE	470	1.731	1.261	268,0
Unió Europea	397	1.278	881	221,7
Amèrica del Nord	44	88	44	99,8
Amèrica Llatina	6	212	205	..
Resta d'Amèrica	7	3	-4	-56,8
Àsia i Oceania	32	138	107	339,2
Àfrica	0	4	4	..
Paradisos fiscals	2	7	5	287,3

Font: Idescat.

CATALUÑA: INVERSIÓN EXTRANJERA POR RAMA DE ACTIVIDAD

Millions d'euros	1S 2014	1S 2015	Variació absoluta	Variació percentual
Total	515	1.959	1.444	280,3
Agricultura, ramaderia, silvicultura i pesca	2	2	0	-8,3
Indústries extractives	0	0	0	0,0
Indústries de les manufactures	91	355	263	288,1
Energia elèctrica, gas, vapor i aire condicionat	0	0	0	-69,2
Aigua, sanejament i gestió de residus	0	0	0	21,7
Construcció	52	521	469	..
Comercio a l'engròs i al detall	122	276	154	126,8
Transport i magatzematge	3	183	180	..
Hostaleria	52	26	-26	-50,2
Informació i comunicacions	57	47	-10	-17,6
Activitats financeres i de segurs	18	122	104	..
Activitats immobiliàries	15	259	245	..
Activitats professionals, científiques i tècniques	42	32	-9	-22,3
Activitats administratives i serveis auxiliars	10	18	8	76,2
Educació	1	6	4	300,9
Activitats sanitàries i de serveis socials	50	112	62	124,6
Activitats artístiques, recreatives i d'entreteniment	1	2	1	155,1
Altres serveis	0	0	0	80,5

Font: Idescat.

Si es descompta la inversió en ETVE (empreses amb valors estrangers), per considerar únicament la inversió productiva, el pes de la inversió a Catalunya respecte al total augmenta 12,5 punts, fins al 23,0% de la inversió productiva total. La Comunitat de Madrid rep el 65,4% de la inversió total, i excepte Catalunya, cap comunitat autònoma supera el 5% del total de la inversió estrangera realitzada a Espanya.

INVERSIÓ ESTRANGERA SENSE ETVE						
Milers d'euros.	1S 2014	1S 2015	Diferència	Variació	% 2014	% 2015
Andalusia	99.688	382.420	282.731	284	2,0	4,5
Aragó	16.208	50.068	33.860	209	0,3	0,6
Cantàbria	91	4.474	4.382	4.809	0,0	0,1
Castella i Lleó	115.473	18.144	-97.329	-84	2,3	0,2
Castella-la Manxa	599	6.286	5.686	949	0,0	0,1
Catalunya	515.215	1.959.197	1.443.982	280	10,5	23,0
Ceuta i Melilla	3.605	9.699	6.094	169	0,1	0,1
Comunitat de Madrid	3.467.454	5.584.805	2.117.351	61	70,5	65,4
Comunitat Valenciana	98.840	54.253	-44.587	-45	2,0	0,6
Extremadura	2.680	210	-2.471	-92	0,1	0,0
Galícia	30.088	54.521	24.433	81	0,6	0,6
Illes Balears	107.529	53.392	-54.137	-50	2,2	0,6
Illes Canàries	115.066	21.237	-93.829	-82	2,3	0,2
La Rioja	2.350	455	-1.895	-81	0,0	0,0
Navarra	2.933	6.303	3.370	115	0,1	0,1
País Basc	262.686	216.955	-45.731	-17	5,3	2,5
P. d'Astúries	1.885	6.728	4.843	257	0,0	0,1
Regió de Múrcia	9.943	4.059	-5.885	-59	0,2	0,0
Sense assignar	68.975	100.211	31.235	45	1,4	1,2
Total	4.921.311	8.533.418	3.612.107	73	100	100

Font: Datalnvex.

